

לעצמו בשעת קבלת התורה כאילו הקב"ה מדבר אליו עכשיו והוא מקבל את התורה, הרי הוא זוכה להתחדשות זו מידי שנה בשנה לקבל את התורה בעצמו מהקב"ה כפשוטו. **ועכשיו שעומדים אנו כשבוע ימים קודם שבועות, עלינו לנקות נשמתנו בתשובה ומעשים טובים כדי שנהיה ראויים לקבל התורה מפי הקב"ה**, ובפרט לפמש"כ השל"ה הקדוש (מסכת שבועות פרק ג' מצוה אות י"ט) בשם ספר "תולעת יעקב" ששבועות הוא יום הדין על תורה, א"כ בוודאי צריכים אנו להכין עצמינו כראוי, שהלא ביום זה הקב"ה דן כל אחד וקובע לו כמה סייעתא דשמיא יקבל בלימוד התורה, וכפי מה שהאדם ראוי לזכות לתורה, כן הקב"ה נותן לו את חלקו בתורה.

גודל השכר למוסרי הנפש ללחום מלחמת ה' בפושעים

"ואני הנה לקחתי את הלויים מתוך בני ישראל וגו', והיו לי הלויים", (ג, י"ב). ומבואר בפסוק שהקב"ה בחר את הלויים שהם יהיו השבט היחיד מכל עם ישראל שיזכו לשרת לפני הקב"ה בבית המקדש. וכך מבואר גם בכל פרשיות אלו - במדבר ונשא, שאך ורק שבט לוי זכו לשרת לפני הקב"ה בעבודת המקדש. והטעם שרק שבט לוי זכו לזה יותר מכל ישראל, זהו מפני שהם מסרו נפשם בחטא העגל ויצאו ללחום את מלחמת ה' בפושעים, וכמו שנאמר (דברים ל"ג, ט') "האומר לאביו ולאמו לא ראיתיו ואת אחיו לא הכיר ואת בניו לא ידע". ויש ללמוד מזה מהו גודל השכר שמשלם הקב"ה בעבור המלחמה שלוחמים במסירות נפש לנקום את נקמת ה' בפושעים. ודוד המלך ע"ה אמר (תהלים קל"ט, כ"א-כ"ב) "הלא משנאיך ה' אשנא ובתקומיך אתקוטט, תכלית שנהא שנאתים לאויבים היו לי", ושמעתי פעמים רבות מפי מרן הגרי"ז זצ"ל, שאף שדוד המלך פתח ואמר "משנאיך ה'", מ"מ סיים ואמר "לאויבים היו לי", והרי שדוד המלך הרגיש ששונאי ה' הם השונאים הפרטיים שלו, וכך צריך להיות התחושה של כל יהודי כלפי שונאי ה' ורודפי הדת בזמנינו, שהם השונאים והרודפים הפרטיים שלו!

חינוך הבנים והבנות לתורה מגיל קטן ביותר

"פקוד את בני לוי וגו', כל זכר מבן חודש ומעלה תפקדם", מבואר כאן שאע"פ שכל שאר השבטים נמנו רק מבן עשרים ומעלה, אבל שבט לוי נכנסו למניין כבר מגיל חודש ומעלה, ובטעם הדבר פירש"י ז"ל: "משיצא מכלל נפלים הוא נמנה להיקרא שומרי משמרת הקודש", וזהו רמז לדין שהרוצה לחנך את בניו שיהיו בני תורה כשבט לוי, עליו ליחד אותם לכך ולקרוא להם שם "בני תורה" כבר מקטנותם מזמן שהם עוד מונחים בעריסה, וכמו שבט לוי שנמנו "להיקרא שומרי משמרת הקודש" [כלשון רש"י ה"ג] כבר מגיל חודש בעודם תינוקים, כי כבר מקטנותם היו מיועדים להיות שומרי משמרת הקודש ועובדי עבודת המקדש. וכן גם בבת, אם רוצה האדם להשיא את בתו לתלמיד חכם, עליו לחנכה לכך כבר מתחילת גידולה שהיא עתידה להצטרף ללגיון של מלך ולהיות אשת תלמיד חכם, ולא מספיק רק להשיא אותה לתלמיד חכם, אלא צריך שתהא הורתה ולידתה בקדושה ולהרגילה לחיים הספוגים באהבת תורה מגיל קטן מאוד. וזכורני שהגה"צ רבי אליהו דסלר זצ"ל היה קורא לבנות שרוצות להינשא לבן תורה ולהתמסר לתורה במשך ימי חייהם, בתואר "בנות תורה", והדגיש שכשם שיש "בני תורה" כך יש גם "בנות תורה", והיה מתאונן שהרבה בני תורה נחרבו על ידי שהתחתנו עם בת שהייתה מוכנה להינשא ל"בן תורה" אבל הם עצמם לא היו בגדר "בת תורה" שמשתוקקת במסירות נפש שבעלה יהא שקוד על תלמודו, ולהגיע לדרגה זו להיות "בת תורה" צריך להתחנך מקטנות שאין אושר ושמחה יותר גדולה מעצם הדבר שהבעל יושב ולומד, וכל חללא דעלמא לא ישווה בעיניה בכדי להחליף או לוותר על תורת בעלה. [א.ה. אריכות דברים והדרכה בעניין זה, מופיע בספר החדש "יפו פעמיך" שיצא השבוע משיחות מרן שליט"א במעלתן של בנות תורה והדרך הסלולה לזכות לזה]. ודע שאם האב מחנך את בניו ובנותיו להיות "בני תורה" ו"בנות תורה", הרי הוא זוכה לשכר גדול משמים כבר בקטנותם מתחילת חינוכם - על עצם קבלתו והחלטתו הטובה, וכמו שכתב רש"י (דברים ט"ו, י) על הפסוק "כי בגלל הדבר הזה יברכה ה' אלוהיך" - "אפילו אמרת ליתן, אתה נוטל שכר האמירה עם שכר המעשה", והרי מבואר בדברי רש"י יסוד גדול, שעצם הדבר שהאדם מבטיח לעשות מצווה, הוא מקבל ברכה על עצם הדבר גם ללא המעשה.

זהירות מחבר רע וממגורים בסביבת חופשיים

"משפחת בני קהת יחנו על ירך המשכן תימנה", (ג, כ"ט). פירש"י "וסמוכין להם דגל ראובן החונים תימנה, אוי לרשע ואוי לשכנו, לכך לקו מהם דתן

תנאי לקבלת התורה - שהאדם ישים עצמו כהפקר לכל

"וידבר ה' אל משה במדבר סיני", (במדבר א' א').

במדרש כאן (במדבר א, ז) מובא: "למה במדבר סיני, אלא כל מי שאינו עושה עצמו כמדבר הפקר, אינו יכול לקנות את החכמה והתורה", ע"כ. ומבואר בדברי חז"ל שהטעם שהתורה ניתנה דווקא במדבר, זהו כדי לרמז לישראל שכדי שיוכל האדם לקבל את התורה הוא צריך להשים עצמו כמדבר שהוא הפקר לכל, והיינו שילמד תורה לכל אחד בחינם, ויפקיר את זמנו כדי ללמד תורה לכל אדם. (עי' נדרים נ"ה ע"א). [וחז"ל דייקו כן ממה שנכתב "במדבר" סיני, ולא נכתב "בהר" סיני, ומשמע מזה שניתנה תורה במדבר אין זה במקרה בעלמא, אלא נתינת התורה הייתה ראוייה להיות דווקא במדבר]. ומור"ר הגה"צ רבי משה שניידער זצ"ל עודד הבחורים המבוגרים בישיבה שילמדו עם הבחורים הצעירים, ושיפסיקו באמצע לימודם להשיב לצעירים על שאלותיהם, והיה אומר שכשם שהנותן מעשר מכספו לצדקה, זהו סגולה להינצל מכל נזק בממונו, כך גם הנותן מעשר לימודו ומפקיר עצמו להשיב לאחרים, זהו סגולה נפלאה לו להצליח בלימודו, וכדאיתא בגמ' בתמורה (ט"ז ע"א) "בשעה שהתלמיד הולך אצל רבו ואומר לו למדני תורה אם מלמדו מאיר עיני שניהם ה' וכו', וסבר שזהו מפתח גדול להצלחת הבחורים בישיבה, הן לצעירים והן לתורמים מזמנם.

תנאי נוסף לקבלת התורה - מידת הביטחון בקב"ה

ובעיקר השייכות בין קבלת התורה ל'מדבר', פירשו בעלי המוסר עוד באופן אחר, שה'מדבר' הוא ביטוי של מידת הביטחון, שהלא המדבר הוא מקום חסר וריקן מכל מזון או שתיה, וכאשר האדם הולך שם, עליו להרגיש שהוא תלוי בקב"ה בלבד והקב"ה יזימן לו כל צרכיו גם במקום שומם כזה, וכך גם בקבלת התורה, כדי לזכות להבין את תורת ה', צריך האדם להשים מבטחו בקב"ה שיאיר עיניו במאור התורה הקדושה, אבל בלא זה לא יוכל האדם להבין את תורת ה', כי תורת ה' איננה כשאר חכמות הנקנים ע"י כישרון וחכמה, אלא אפילו העילוי הגדול ביותר, אם יסמוך על כישרונותיו וידמה שהוא יכול לבד לזכות להבנת התורה, הוא לא יצליח, שאין לאדם שום אפשרות לזכות להבנת התורה אלא ע"י שיבטח בקב"ה ויתפלל לקב"ה בתפילות ותחנונים שיעזרנו להבין את תורתו הקדושה. וזהו מה שאנו אומרים כל יום בתפילת אהבה רבה, "בעבור אבותינו שבטחו בך ותלמדם חוקי חיים כן תחננו ותלמדנו", שכשם שאבותינו הקדושים אע"פ שהיו למדנים וצדיקים גדולים, מ"מ ידעו שאינם יכולים להשיג את התורה בכוחות עצמם, אלא הם זקוקים לסייעתא דשמיא, ודווקא משום שהם "בטחו בך" - ותלו את ההצלחה בסייעתא דשמיא בלבד לכן זכו ל"ותלמדם חוקי חיים", על כן גם אנו מתפללים "כן תחננו ותלמדנו", שכיון שאף אנו בוטחים בך כאבותינו, לכן אנו מבקשים שיחננו וילמדנו את התורה הק'.

הכנה לחג מתן תורתנו

"ואלה תולדות אהרן ומשה ביום דבר ה' את משה בהר סיני", (א, א). ופירש"י "ואינו מזכיר אלא בני אהרן. ונקראו תולדות משה, לפי שלמדן תורה. מלמד שכל המלמד את בן חבירו תורה, מעלה עליו הכתוב כאילו ילדו", ע"כ. ויסוד דברי רש"י הם מהגמ' בסנהדרין (י"ט ע"ב) שאמרו "כל המלמד בן חבירו תורה מעלה עליו הכתוב כאילו ילדו". וביאר הגרא"א דסלר זצ"ל, שמה שאמרו חז"ל "כאילו ילדו" - אין הכוונה רק בדרך משל בעלמא כדי לקרב את הדברים לשכל, אלא זהו לידה האמתית כיון שמולידו ברוחניות, והלידה ברוחנית היא לידה גמורה ומושלמת - לא פחות מלידה גשמית, וכונת חז"ל דדברים כפשוטם - שהרי הוא בנו ממש ברוחניות, [ואמרו הלשון "כאילו" - ביחס ללידה גשמית, אך באמיתות הדברים הרי הוא בן גמור כיון שילדו ברוחניות]. [אכן כל זה דווקא במי שמעמיד את תלמידו בכל קומתו הרוחנית, וכמו שאמר הגר"א ז"ל שדברי חז"ל אלו שהמלמד נקרא "כאילו ילדו", זהו דווקא במי שבונה את הקומה הרוחנית של התלמיד, ואינו מלמדו רק סברות בלימוד גרידא, אלא דואג לו באופן אישי לכל הקומה הרוחנית שלו ומלמדו גם אורחות חיים, שאז התלמיד אכן נעשה כ"בנו" כיון שצירתו הרוחנית הוא מכות רבו, אבל מי שרק מלמדו סברות בלימוד גרידא בלא לבנות את התלמיד בכל קומתו הרוחנית ביראת שמים, אינו חשוב "כאילו ילדו"].

וכע"ז אמר הגרא"א דסלר זצ"ל על מה שאמרו חז"ל (ילקוט, יתרו רע"א) "אמר הקב"ה לישראל, בני, היו קורין את הפרשה הזו (פרשת קבלת התורה שבפרשת יתרו) בכל שנה, ואני מעלה עליכם כאילו אתם עומדים לפני הר סיני ומקבלין את התורה", ע"כ, ופירש הגרא"א דסלר זצ"ל שמה שאמרו חז"ל "כאילו אתם עומדים לפני הר סיני ומקבלין את התורה", אין זה בדרך משל בעלמא לקבלת התורה, אלא זהו קבלת התורה כפשוטו ממש, כי אם האדם מצטייר

ולאבירים ומאתים וחמשים איש עם קרח ועדתו, שנמשכו עמהם במחלוקתם, ע"כ. ומבואר בדברי רש"י שיסוד הדבר שדתם ואבירים שהיו משבט ראובן [וכן מאתים וחמשים ראשי סנהדראות שהיו רובם משבט ראובן] הצטרפו עם קרח שהיה משבט לוי במחלוקתו על משה רבינו, זהו משום שהם היו שכנים של הלויים - בני קהת - ונמשכו אחר שכינהם, ומכאן ש"אוי לרשע ואוי לשכנו". והנה במסכת אבות שינו (א. ט.) "הרחק משכן רע ואל תתחבר לרשע", וכתב שם הרע"ב ז"ל: "שכך אמרו חכמים (אבות דרבי נתן פ"ל מ"ג) כל המתדבק לרשעים אף על פי שאינו עושה כמעשיהם נוטל שכר כיוצא בהם. למה הדבר דומה, לנכנס לביתו של בורסי, אף על פי שלא לקח ממנו כלום מ"מ ריח רע קלט והוציא עמו", עכ"ל. ומבואר בזה **חידוש**, שהמתחבר לרשע מקבל עונשו כרשע "אף על פי שאינו עושה כמעשיהם". אכן צריך ביאור מהו טעם הדבר שנענש אפילו אם לא עשה כמעשיהם, ועל מה ייענש בשעה שנשאר בצדקותו כבראשונה. [ואמנם חז"ל משלו בזה משל למי שנכנס לביתו של בורסי וכו', אבל הא גופא צ"ב שאם לא עשה כמעשיהם, איזה קלקול נדבק בו ע"י החיבור לרשע].

ונראה בביאור הדברים, דאע"פ שבמעשיו לא עשה כמעשיהם, אבל קירר עצמו ביראת שמים על ידי מה שהתחבר לרשע, כי מעשיו הוא מרגיש עצמו כצדיק על ידי מה שהוא יותר טוב מחבירו הרשע, ויש לו בזה לבד סיפוק לנפשו ואינו מרגיש תאוה להתעלות עוד ועוד, ואדרבה הוא עוד מתרגל למציאות שאפשר להיות רשע, וזה לבד קלקול גדול בפני עצמו, וזהו מה שמשלו בזה משל ממי שנכנס לבורסי שבהכרח יידבק בו ריח רע, כי גם הוא כיון שנדבק ברשע, הרי בהכרח נדבק בו קלקול זה ביראת שמים. וזהו לימוד לדין עד כמה צריך האדם לרחק את עצמו ואת בני משפחתו מאנשים המזלזלים בדיני התורה רח"ל, שהחברות עמהם - ואפילו ההסתכלות בפניהם - היא דרך סלולה לקרירות ביראת שמים [וכל זה מלבד מה שהמתחבר לרשע, סופו ללמוד ממעשיו ולהגיע לקלקול גם במעשים]. וע"כ צריך האדם להשתדל להתחבר לחברים טובים וצדיקים, וזה יגרום לו לחיזוק ביראת שמים, שע"י ירגיש תאוה להתעלות עוד ועוד, וירגיש חיוב בנפשו להיות צדיק כמו חבירו.

והגה"צ הרב דסלר זצ"ל היה מעורר מדברי רש"י אלו, שמי שחס על עצמו ובני משפחתו יילך לגור בשכונות החרדים דווקא שיש שם בני תורה וסביבה טובה ברוחניות, ואמר לפעילים שהיו מתעסקים בקירוב רחוקים, שאע"פ שמצווה גדולה היא לעשות כל מאמץ כדי לקרב רחוקים, אבל אין

ולאבירים ומאתים וחמשים איש עם קרח ועדתו, שנמשכו עמהם במחלוקתם, ע"כ. ומבואר בדברי רש"י שיסוד הדבר שדתם ואבירים שהיו משבט ראובן [וכן מאתים וחמשים ראשי סנהדראות שהיו רובם משבט ראובן] הצטרפו עם קרח שהיה משבט לוי במחלוקתו על משה רבינו, זהו משום שהם היו שכנים של הלויים - בני קהת - ונמשכו אחר שכינהם, ומכאן ש"אוי לרשע ואוי לשכנו". והנה במסכת אבות שינו (א. ט.) "הרחק משכן רע ואל תתחבר לרשע", וכתב שם הרע"ב ז"ל: "שכך אמרו חכמים (אבות דרבי נתן פ"ל מ"ג) כל המתדבק לרשעים אף על פי שאינו עושה כמעשיהם נוטל שכר כיוצא בהם. למה הדבר דומה, לנכנס לביתו של בורסי, אף על פי שלא לקח ממנו כלום מ"מ ריח רע קלט והוציא עמו", עכ"ל. ומבואר בזה **חידוש**, שהמתחבר לרשע מקבל עונשו כרשע "אף על פי שאינו עושה כמעשיהם". אכן צריך ביאור מהו טעם הדבר שנענש אפילו אם לא עשה כמעשיהם, ועל מה ייענש בשעה שנשאר בצדקותו כבראשונה. [ואמנם חז"ל משלו בזה משל למי שנכנס לביתו של בורסי וכו', אבל הא גופא צ"ב שאם לא עשה כמעשיהם, איזה קלקול נדבק בו ע"י החיבור לרשע].

ונראה בביאור הדברים, דאע"פ שבמעשיו לא עשה כמעשיהם, אבל קירר עצמו ביראת שמים על ידי מה שהתחבר לרשע, כי מעשיו הוא מרגיש עצמו כצדיק על ידי מה שהוא יותר טוב מחבירו הרשע, ויש לו בזה לבד סיפוק לנפשו ואינו מרגיש תאוה להתעלות עוד ועוד, ואדרבה הוא עוד מתרגל למציאות שאפשר להיות רשע, וזה לבד קלקול גדול בפני עצמו, וזהו מה שמשלו בזה משל ממי שנכנס לבורסי שבהכרח יידבק בו ריח רע, כי גם הוא כיון שנדבק ברשע, הרי בהכרח נדבק בו קלקול זה ביראת שמים. וזהו לימוד לדין עד כמה צריך האדם לרחק את עצמו ואת בני משפחתו מאנשים המזלזלים בדיני התורה רח"ל, שהחברות עמהם - ואפילו ההסתכלות בפניהם - היא דרך סלולה לקרירות ביראת שמים [וכל זה מלבד מה שהמתחבר לרשע, סופו ללמוד ממעשיו ולהגיע לקלקול גם במעשים]. וע"כ צריך האדם להשתדל להתחבר לחברים טובים וצדיקים, וזה יגרום לו לחיזוק ביראת שמים, שע"י ירגיש תאוה להתעלות עוד ועוד, וירגיש חיוב בנפשו להיות צדיק כמו חבירו.

והגה"צ הרב דסלר זצ"ל היה מעורר מדברי רש"י אלו, שמי שחס על עצמו ובני משפחתו יילך לגור בשכונות החרדים דווקא שיש שם בני תורה וסביבה טובה ברוחניות, ואמר לפעילים שהיו מתעסקים בקירוב רחוקים, שאע"פ שמצווה גדולה היא לעשות כל מאמץ כדי לקרב רחוקים, אבל אין

פסקי הלכה בעניינים הנוגעים לעת הזאת

(חבישת מסיכה בתפילת שמונה עשרה, איסור מסירה לשלטונות בדבר שאין בו סכנה לרבים)

מקרה לגופו. בעניין זה כתב מרן שליט"א מכתב ברור, בו ביאר חומר איסור מסירה למשטרה, שהוא מן החמורות שבחמורות, ואין לו חלק לעולם הבא, וכ"ש בנידון זה שמוסרים כדי שיקנסו לפי חוקותיהם דבזה הוא מרים יד בתורת משה, ונענש שצריך להתגלגל בכלל ה"י, וע"כ אין שום היתר למסור לשלטונות אלא באופן שיש סכנה לרבים ומוכרחים לעצור הסכנה כדי להציל הרבים, וגם בזה אין להתיר אלא לאחר התראה [אם אפשר] ורק לאחר שאלת חכם בכל מקרה לגופו, וכנ"ל, ואין לכל אחד להחליט מדעתו מה נחשב בגדר "סכנה".

השבוע הוסיף מרן שליט"א בזה עוד, שהמשכילים בזמנו ג"כ טענו שמותר לעבוד בשבת קודש לצרכי פרנסה, כיון שיש בו פיקוח נפש - דאל"ה הרי ימותו ברעב. ונסתייעו אף מדברי התנא באבות "עשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות", - ופירשו דיש לחלל שבת כדי שלא להצטרך לעזרת הבריות, רח"ל, וגם בזמנינו אין להתיר בכל דבר משום "פיקוח נפש", ואדרבה, בדר"כ אין היתר למסור לשלטונות, כי רוב תקנותיהם אינם עומדים בגדרי סכנה ממש, ובפרט כשהדבר נוגע לתפילה ותורה דבכה"ג כשיש חשש רחוק דסכנה אמרינן "שומר מצווה לא יידע דבר רע", ועל כן יש לבדוק בכל מקרה לגופו, ויש להתיר רק לאחר שאלת חכם פרטי במקרה ידוע שנידון כסכנה לרבים.

(חבישת מסיכה בתפילת שמונה עשרה, איסור מסירה לשלטונות בדבר שאין בו סכנה לרבים)

הוראת מרן רבינו שליט"א על חבישת מסיכה בתפילת שמונה עשרה עפ"י הוראת מרן רבינו שליט"א אין לחבוש "מסיכה" במשך תפילת שמונה עשרה, שהרי אם היה עומד לפני המלך ג"כ היה מוריד מלבוש זה, (וע"י שו"ע או"ח צ"א ה'), [ואין בזה שום צד פיקוח נפש כשעומד כל אחד במקומו באופן המרוחק מחבירו], ובפרט כאשר עפ"י חוקותיהם מתירים להוריד המסכה בימי השרב והחום, הרי כ"ש שעלינו מוטל להוריד המסיכה מפני כבודו של מקום עכ"פ בתפילת שמונה עשרה בלבד. (אך במקום או בשעה שהשלטונות קונסים מי שאינו שם מסיכה, אינו מחויב להוריד).

הוספה והבהרה בעניין דעת מרן שליט"א אודות מסירה לשלטונות

לפני כמה שבועות הבאנו במדור זה תשובה שכתב מרן שליט"א בעניין דיני מסירה לשלטונות במצב הקורונה, והנה היות שבשבוע האחרון פורסם מכתבו של מרן שליט"א באופן מטעה כביכול התיר למסור לשלטונות מי שעובר על סתם תקנה של השלטונות, הננו להביא בשנית דעת מרן שליט"א בעניין זה: בשעה שהתחיל פירצה בעניין זה למסור לשלטונות מי שעובר על תקנות הממשלה, עורר מרן שליט"א על הפירצה, דאטו ראשי השלטון הם נעשו הפוסקים דידן לקבוע מה נחשב בגדר פיקוח נפש ח"ו, והורה מרן שליט"א כי יש לשאול חכם מובהק בכל מקרה לגופו אם הוא נחשב בגדר פיקוח נפש כדי להתיר בו איסור מסירה, ולא להתיר עוון חמור זה בלא בדיקה בכל

בשורה טובה לעולם התורה, מעמידה ויסודותיה

השבוע הופיע ויצא לאור ספר "יפו פעמיים" במעלת ושכר נשות בני תורה וחיובן - ובאו בו שני חלקים

החלק הראשון: ליקוט מאמרי ושיחות מרן רבינו שליט"א במשך רבות בשנים בארץ ובחו"ל, בעניין גודל זכותה ואושרה האמיתי של אשת בן תורה, על תפקיד האשה בחייה, על עמידה בניסיון לנוכח הקשיים המתגברים, על חינוך הבנות מקטנות לאהבת תורה ועוד החלק השני: עובדות והנהגות ופרקי חייה של הרבנית ע"ה - אשת חבר למרן שליט"א,

כולו רצוף אהבת תורה להלהיב את לבבות בנות ישראל לאהבת תורה, להיות מסורים באמת לבעליהן לסייע להם בלימוד התורה ומשובץ בו תכריך התכתבויות בין מרן שליט"א לרבנית ע"ה בעניין גודל זכותה של אשת בן תורה

ניתן להשיגו בחנויות הספרים במחיר מוזל לרגל ההוצאה (25 ₪)